

Drobci za radovedne

Skozi slovensko naselje Trebnje poteka poldnevnik, ki je od začetnega oddaljen natančno 15° . Ta je v naselju označen s spominsko tablo, na kateri je digitalna ura, ki kaže točen srednjeevropski čas.

Spodbuda

V kinodvorani ima vsak gledalec natančno določeno sediše. Če se kdo po pomoti usede na napačni sedež, lahko v dvorani nastane zmeda. **Ali znaš poiskati svoj sedež v kinodvorani?**

Izvedel(a) bom:

zakaj so zemljevidi opremljeni s stopinjsko mrežo.

Izbrana tema: Geografska lega

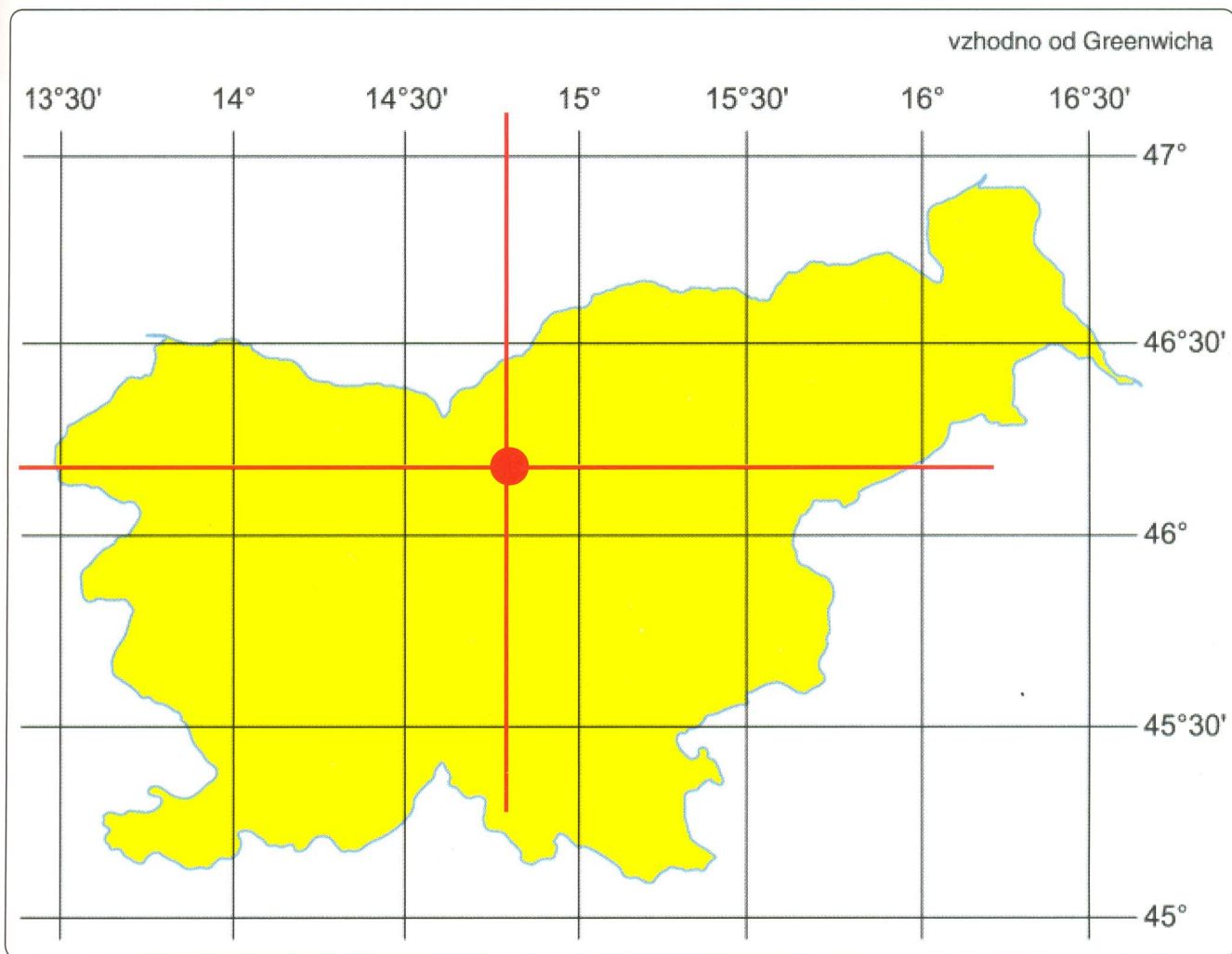
Geografsko lego kraja na zemljevidu določamo s pomočjo mreže vzporednikov in poldnevnikov. Taki mreži pravimo **stopinjska mreža**. Geografsko lego poljubnega kraja na Zemlji določimo z naslednjimi podatki:

- z oddaljenostjo kraja od ekvatorja,
- z oddaljenostjo kraja od greenwiškega poldnevnika,
- z nadmorsko višino ali podmorsko globino.

Oddaljenost točke od ekvatorja in začetnega poldnevnika določamo v kotnih stopinjah.

Za prvi primer določanja geografske lege določi lego na preseku narisane vzporednika in poldnevnik, ki se sekata na Homu z nadmorsko višino 607 m (ali Hom).

Določanje oddaljenosti od ekvatorja

Stopinjske oznake vzporednikov so na desnem in levem robu zemljevida. Naša točka leži na vzporedniku z oznako 46°. Ker številke naraščajo proti severu, je naš kraj na severni polobli.

Hom leži 46° severno od ekvatorja. (To lahko zapišemo tudi Hom, N 46°.)

Določanje oddaljenosti od začetnega poldnevnik

Stopinjske oznake poldnevnikov so na zgornjem in spodnjem robu zemljevida. Naša točka leži na poldnevniku z oznako 15°. Ker številke naraščajo proti vzhodu, je naša točka na vzhodni polobli.

Hom leži 15° vzhodno od začetnega poldnevnik. (To lahko zapišemo tudi: Hom, E 15°).

Izvedel(a) sem: Geografsko lego določamo s pomočjo stopinjske mreže, tako da ugotovimo oddaljenost od ekvatorja in začetnega poldnevnik.

Dejavnost

- Določi geografsko lego Ljubljane in svojega kraja.
- V Atlasu sveta na str. 182 določi geografsko lego nekaterim krajem na Zemlji.

